

Nro. 19.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden September 3-ik napján
1805-ik esztendőben.

B é c s.

A' Posonban tartatandó *Ország Gyűlése*, mellynek kezdődése eddig még bizonytalan volt, 's ugyan arra való nézve, arról mi is semmi emlékezetet nem tehattünk a' Magyar Kurirban, a' jövő Octobernek 13-ik napján bizonyossan el fog kezdődni. Az arra minden Magyar Országgi Karokat és Rendeket meg hívó Kir. petsétes levelek, az úgy nevezett *Regalisok*, a' Fels. Kir. Udvari Magyar Cancellárián már munkában vannak.

Fő Tisztelendő *Kamánházy László* Nyitrai Kánonok és Trencsényi Archi-Diaconus Urat a' Fels. Kir. Törvényes Táblának Prælatusává. — L. B. *Perényi Prényi István* Eő Nagyságot, a' Septem-

viralis Tábla Affessorát, Tek. Ungvár Vármegyének Fő Ispán képét viselő Administratorává — végre Tek. Zagrab Vármegyének első All Ispányát, Tek. Komáromi Péter Királyi Consiliarius Urat, a' Fels. Helytartó Tanátsnál Consiliarusá tenni méltóztatott Fels. Urunk.

A' Cs. Kir. fegyveres seregeknél, a' múlt Aug. 27-kén kiadatott Hirdetés szerént, következő előmenetelek történtek:

I-szor. Feldmarschall-Lieutenantok, az Indzsinőri Kar' Fő Igazgatója János, és Ferdinánd ö Cs. K. Fő Herczégsek, Lovasság' Generálisai —

II-szor. A' Bétsi Indzsinör Akadémiá' helybeli Igazgatója, Bourgeois-Toussaint, az Udv. Hadi Kanczellariánál lévő Fleischer Lajos, Prágai Brigadéros Szereday Antal, Olasz országban lévő Agyúzó-Igazgató Báró Roos Andras, ugyan ott és Dalmáziában Istriában lévő mappáás' Igazgatója Báró Zach Antal, Lajos ö Kir. Fő Herczégségénél lévő fő Udvarimester Gróf St. Julien József, 's az Udvari Hadi Kanczellariánál lévő Bárá Skál Ferdinand Urak, minnyájan Generálmajorok, Feldmarschall Lieutenantokká —

III-szor. Lajos és Maximilian ö Cs. K. Fő H.gek, és az itt következő Obersterek, u. m.: A' 2-dik gyalog Oláh Reg.től Devchich János, a' Szavoya Dragonyosaitól Hermann Malach, a' 2-ik Székely Reg.től Mósa László, a' 2-ik Ban. Reg.től Ducca György, a' János Fő H.tzeg Dragonyosaitól Báró Speth Sebestyén, a' Stein gyal. Reg.től Schönthal János, a' Császár Huszáraitól Keszler János, a' Davidovich gyalogjaitól Hillinger Károly, a' Generálstábtól Prohaska János,

ugyanisak ezen Stábtól *Lutz Péter*, a' Rudolph Fő H.tzeg gyal. Reg.től Gróf *Khevenhiller-Metsch* Ferentz, az Iodafinör seregtől *Danno Josef*, az égyúzó'k' Reg.től *Reisner Antal*, a' Lindenaus gyalogjaitól *Hertzberg-Croll Károly*, a' Generál-Stábtól *Heldenfeld-Mayer Antal*, a' Ferdinánd Fő H.tzeg Reg.től Gróf *Colloredo Jeromos*, a' Ferentz Fő H.tzeg Vasasaitól *Auer Stanislaus*, a' József Fő Hertzeg Gyalogjaitól *Soudain Károly*, a' Károly Fő H.tzeg Ulánusaitól *Siegenthal Heinrich*, a' Würtemberg Gyalogjától Gróf *Clauwet-Briant* Károly, a' Czartorysky Gyalogjaitól Gróf *Spangen* Károly, a' Kollowratétól *Thellen Konrad*, a' Saltzburgi Vál. Fejedelemétől Gróf *Hohenfeld Otto*, a' Péterwárad Reg.től *Stoichevich András*, a' Német Banátusától *Wetzel József*, az 1-ső Ban. Regtől *Mihalevich István*, az Albert H.tzeg vasasaitól *Radezky József*, a' Kaunitz gyal. Reg.től *Richter József*, a' Gyulayétól Bár. *Lieppe György*, a' Graditskai Határ Reg.től *Iverzik Ferentz*, a' Reusz-Greiz gyal. Reg.től Gróf *Sinzendorf Rudolph*, a' Würtemberg Dragonosaitól Bár. *Wodniansky János*, a' Schröder Károly Gyalogjaitól *Weyrotter Ferentz*, a' Gradiskai Hat. Reg.től *Westenrød Károly*, a' Schwartzenberg Ulánusaitól H.tzeg *Lichtenstein Moritz*, végezetre a' Császár Vasasaitól Gróf *Du Noyen Károly*, urak, *Generalmajorokká* neveztettek.

IV. szer. *Generál Adjutánsokká* tétettek: József ö Kir. Fő H.génél Major *Bekkers* mint Oberstlieutenant — János ö Kir. Fő H.génél Oberstlieutenant *Soriot* mint Oberster — Ferdinand ö Kir. Fő H.génél Oberster *Bianchi* a' *Vukassovics* Reg.-

től — továbbá, Oberstlieutenant *Kutsera* a' Lindenau gyal. Reg.jétől, mint Oberster — és Major *Piccard* a' Rosenbergr könnyű Lov. Reg.től, mint Oberstlieutenant.

V. ször. — *Szárny Adjutánsokká* nevezettek: — János Fő H. tzeignél Kapitány Gróf Morczin, mint Major — Lajos Fő H. tzeignél Lovas Kap. *Reischach*, mint Major — Ferdinand Fő H. tzeignél Lovas Kap. *Desfours* a' Ferdinand Fő H. tzeignél Huszárjaitól — továbbá, Major *Wimpfen* a' Ferentz Fő H. tzeignél Vasasaitól, Kap. *Spiegel* a' Lichtenstein Huszárjaitól, Kap. *Benoit* a' Károly Fő H. tzeignél Ulanusaitól, Kap. *Auersperg* Max. a' Császár könnyű Lovasaitól, Kap. *Wanczura* a' Szavoya Dragonyosaitól, Kap. *Horváth* a' Ferentz Fő H. tzeignél Huszárjaitól, Kap. *Fiquelmont* a' Latour könnyű Lovasaitól, Kap. Gróf *Biszingen* a' Károly Fő H. tzeignél Gyalogjaitól, minnyájan mint Majorok.

VI. ször. A' Gen. Kvártélymesteri Stábnál — *Richter*, *Tomasich* és *Cserwenka* Oberstlieutenant urak, Obersterekké — *Stutterheim*, *Nugent*, *Quosdanovics*, *Mayer*, *Rothkirch* (a' Császár könnyű Lovasaitól) *Petrich*, *Rouszeau*, *Czulich*, Oberstlieutenántokká — *Babel*, *Reinisch*, *Odelga*, *Fleischer*, *Haugwitz*, *Habermann*, *Koudelka*, *Schindler*, *Tretter*, *Danczer*, *Foith* (a' St. Julien Gyalogjaitól) *Hirsch* (a' Hohenlohe Bartenstein Reg.től) *Kapler* (az Agyuzóktól), *Latour* (az Indzinöröktől), *Gatterburg* (az Ott Huszárjaitól), Majorokká — továbbá, ugyan ezen Stábnál a' tellyes számon fellyül: Oberstlieutenant *Peusquens* a' Hadiministeri Osztályban, és Oberstl. *Marder*.

motte a' Hadi Archivumban, Oberstterekké; Major *Ernst* hasonlóképpen a' Hadi Archivumban, Oberstlieutenántá, nevezettek.

A' Gyalog Regementeknél —

VII szer. *A' Dadidovichénál*: Oberstlieutenant Bechard Obersterré, 1. Major Schmelzer Oberstlieutenántá, 2. Major Manz 1. Majorrá —

VIII szer. *A' Rudolph Fő H.génél*: Oberstl. Strasoldo Obersterré, 1. Major Klenau Oberstlieutenántá, 2. Major Ertl 1. Majorrá, Kapitány Catharin 3. Majorrá —

IX-szer. *A' Steinénál*: Oberstlieutenant Merville a' Gemmingen Reg.től, Obersterré, Számfelett való Major Langenau Számfelett való Oberstlieutenántá, 2. Major Qualenberg 1. Majorrá, Kap. Collins a' Beaulieu Reg.től 3. Majorrá. Kap. Giesen a' Császár Gyalogjaitól 4-ik Majorrá —

X szer. *A' Gemmingenénél*: 1. Major Alstern a' Duka Reg.jétől Oberstlieutenántá, Kap. Schæffer 3. Majorrá, Kap. Senizer (a' Kollowrathétól) 4. Majorrá —

XI szer. *A' Lindenauénál*. Oberstlieutenant Hammer Obersterré, Kap. Longueville 3. Majorrá, Kap. Bayer a' Mánfredini Reg.jéből 4. Majorrá —

XII szer. *A' Ferdinand Fő H.génél*: Oberstlieutenant Hellen Homburg Obersterré, 2. Major Torry Oberstlieutenantá, Kap. Papp 1. Majorrá, Kap. Lutzow a' Kienmayer Huszárjaitól 2 Majorrá, Kap. Hahn a' Ferdinand Fő Hertzeg Gyalogjaitól 3. Majorrá, Kap. Ürményi a' Palatinus Husz. Reg.től 4. Majorrá. —

XIII-szor. *A' Würtembergénél*: Oberstlieutenant Reinhard a' tulajdonos nélkül lévő Kinszky

Reg.től Obersterré, 1. Major Pirert a' Neugebauer R.jétől Oberstlieutenantá, 2. Major Ott a' Kirckbergétől 1. Majorrá, Kap. Lombert 3. Majorrá, Kap. Steinmann 4 Majorrá —

XIV szer. *A' Czartorinskyénél*: Oberstl. Wuermanns Obersterré, 1. Major Somere Oberstlieutenantá, 2. Major Steigentesch 1. Majorrá, Kap. Sermetz 3. Majorrá, Kap. Greth 4. Majorrá. —

XV ször. *A' Kollowraténél*: Oberstl. Nowak Obersterré, 1. Major Matschak Oberstlieutenantá, 2. Major Fischer 1. Majorrá, Kap. Dworzak 3. Majorrá, Kap. Preising (a' Stuart Regtől) 4. Majorrá. —

XVI-szor. *A' Saltzbnrgi Vál. Fejedelménél*: Oberstl. Sterndahl Obersterré, Major Hübler (a' Steinétől) mint Oberstlieutenant, Kap. Seeliger, 3. Majorrá, Kap. Eisenkolb 4. Majorrá. —

XVII szer. *A' Kaunitzénál*: Oberstl. Murray a' Fő Hertzog Maximiliánétól, Obersterré, 1. Major Michaely Oberstlieutenantá 2. Major Müller 1. Majorrá, Kap. Brészley a' Colloredo Josefétől 3. Majorrá, Kap. Luxem a' Reusz-Plauenétől 4. Majorrá —

XVIII szor. *A' Reisz-Kreuzénál*: Oberstl. Koller Obersterré, 1. Major Henneberg Oberstlieutenantá, 2 Major Kollenbach 1 Majorrá, Kap. Engelmann (a' Manfredin etől) 3. Majorrá, Kap. Beckaducc a' Raiber Fő H.gétől 4. Majorrá —

XIX szer. *A' Schröder Károlyénál*: Oberstl. Drechsel (a' Fő H.tzeg Károlyétől) Obersterré, Kap. Stark (ugyan onnét) 3. Majorrá, Kap. Dönhoff (a' Tyrolisi Vadász Reg.től) 4. Majorrá. —

XX szer. *A' Josef Fő H.génél*: Oberstl. Czor

Wenka Obersterré, 1. Major Wattlet Oberstlieutenántá, 2. Major Gyurkovics 1. Majorrá, Kapit. Strauch 3. Majorrá, Kap. Best 4. Majorrá —

XXI-szer. A' Tulajdonos nélkül lévő *Kinsky Ferentzénél*: 1. Major Weisz Oberstlieutenántá, 2. Major Maleck 1. Majorrá, Kap. Grætz 3. Majorrá Kap. Kobelt 4. Majorrá —

XXII-szer. A' *Maximilian Fő H.génél*: 1. Major Schæffer Oberstlieutenántá, Kap. Jagsch 3. Major, Kap. Georgy a' Württemberg gyal. Reg.től 4. Major. —

XXIII-szor. A' *Károly Fő H.génél*: A' General-Komandónál lévő Adjutáns, Major Steininger, Oberstlieutenántá, Kap. Felseis a' Császár Gyalogjaitól, 3. Majorrá, Kap. Lippe a' Klenau könnyű Lovasaitól 4. Majorrá nevezettek.

(A' többi következik).

Nagy Britannia.

Itt semmi újabb történetek nincsenek; csak a' nagy várakozás foglalta el a' közönséges figyelmességét. A' következő Londoni tudósításokból azt lehet észre venni, hogy az Anglusok is hinni kezdik, hogy már most a' Frantziák valóságot akarnak csinálni a' kiszállással való fenyegetődésből, a' melly tudósításokról mindazonáltal méltó megjegyezni, hogy Frantzia országon jöttek által, &c. Így következnek: —

Londonból Aug. 11-kén. Végezetre úgy tétzik, hogy Országlószékünk is hinni kezdi, hogy az ellenség a' maga rég-ólta való fenyegetődését, a' kiszállásnak megpróbálása által, meg akarja valóságosítani. Lord Harrington az Önként vállalkozott fegyveres olztályoknak minden vezé-

reikhez rendelést küldött, a' mellynek foglalata summa szerént ennyiből áll: — „

„Minthogy a' Texeli és Boulognei hajós seregek nagy számú fegyveres seregeket vettek fel, és a' hadi készülétek ezen két ellenséges kikötőhelyekben igen tüzeffen folytattatnak: erre nézve hírül adom Uraságotoknak, hogy a' vezérlések alatt lévő tsoportok minden órán parantsolatot vehetnek a' tsatázó mezőre való kiállásra; a' melly körülálláshoz képpest többé senkinek engedelmet ne adjanak az Urak arra, hogy a' takarodási munka végett honnyaikba széllyel o'fzoljanak, &c.“

Eleinten t. i. megengedték vólt az Anglus vezérek az önként vállalkozott, katonaságnak, hogy a' kinek tettik, az aratásra háza mehesen: hanem mihelyest az Országlószék a' Frantzia Császárnak Boulognéhez való érkezését megtudta, ezen engedelmet azonnal megmáloltatta. Ennekfelette nemtsak hogy a' Reguláris Regementekhez mind azok sietve visszahivattattak, a' kik szabadsággal háza botsáttattak volt: hanem minden órán, mint halljuk a' jövő hétfün, egy Királyi parantsolat fog a' néphez intéztetni, a' mellyel minden fegyver foghatók meg-hivattatnak, hogy a' síkra kiállván, magokat a' külömbkülömb féle önként vállalkozott fegyveres tsoportokhoz tsatolják.

A' mi *Observator* nevű Ujságunkban ilyen megjegyzést találunk: — „A' Frantziák kiszállásának elközeledése olyan gyanitható, hogy tsak kétttségbe is alig hozattathatik; a' melyre nézve nagy vizsgálatalásunkra szolgálhat, hogy azt láthatjuk, hogy olyan készülettel és eltökéllettséggel várják fegyveres hazánkfiai az ellenséget, hogy kön-

nyen megfirathatja vakmerő próbatételét. Azonközben meg nem foghatjuk azt tsakugyan, miként történnyék az, hogy Bonaparte az Orosz Birodalomnak és a' szárazon lévő más némely tartományoknak ellene való készülleteikkel gondolni semmit nem láttatván, 200 ezer embert gyűjt Országának Napnyugoti partjain ellenünk öszsze. Azt hiszi-é, hogy oly hamar fel ad rajtunk, hogy azután még a' szárazon való hadakozásnak jó móddal lehető folytatására is elérkezik? A' két nemzet történeteinek leírása leg alább nem szolgálhat néki ilyen reménségre alkalmatosságot, &c. — (Ezt a' Tzikkelyt a' Párisi Moniteur is kihirdette, mint Anglus tudósitást.)

A' Boulognei tengerről érkező leveleink szerint, az ellenségnek minden készülletei igen fenyegetődző ábrázatot vettek fel. Az ott lévő sok apró hadi hajóknak egy nagy osztályok a' kikötőhelyből az öbölbe kiállván, egy rettentő lineát formált, a' melly ellen mi minden reménségünket az Admirális *Keith* vezérlése alatt lévő hajós seregbe helyheztetjük, a' kire a' van bízba, hogy ezen ellenséges erőt szemmel tartsa, és a' mi azzal általellenben fekvő partjainkat védelmezze. Ha ő az ellenség nagy erejének valahogy meg nem felelhetne, minden önkéntvállalkozott csoportjaink arra helyre seregelnék öszsze, a' mellyen az ellenség fog találtatni: ha pedig még ezek sem birhatnának a' kifzállott ellenséggel, már ezen esetben az egész nemzet felkelvén egész erejével elő fog nyomúlni.

A' *Nelson* és az ellenség hajós seregeikről, a' mellyek az Amerikai tengerről haza jöttek, mos-

tanság semmi újabb tudósításokat nem vettünk, A' bizonyos, hogy a' Villeneuve hajós serege, az ólta hogy a' Corunnai kikötőhelybe béevezett, magát a' szomszédban lévő *Ferrol* Frantzia és Spanyol hajókkal is öszsze tsatólta, 's azólta már ez az egész tengeri ellenséges hadi erő a' Ferrol kikötőhelyben nyugszik és telzi a' további készsületeket.

Azon tudósítások szerént, a' mellyeket a' mi *Brest* előtt álló hajós seregünk mostani fő vezé e Admiralis Cornwallis, még Augustus 9 ike táján Londonba küldött, az ellenséges hadi hajók a' kikötőhely belső részéről kijjebb jöven, már csak egyegy vasmat kánál fogva állottak az öbölben, és 25 ezer emberekből álló katonasereg ült a' Gen Augereau (*Ozsro*) vezérlése alatt, rajtok. Lehetségesnek és gyanithatónak tartja Cornwallis, hogy az egygyesült ellenséges hajós sereg Ferroltól *Brest* elcibe fog evezni, oly tréllal, hogy az ott vigyázaton álló Anglus hajós sereg két tűz közé vétetődjék, a' melly esetben igen jó lenne az Admiralis Calder sereginek, a' melly Villeneuvevel és Gravinával a' minap megverekedett, addig míg ideje van, *Brest*nél megjelenni és magát a' Cornwallis seregivel öszszetsatólni.

Frantzia Ország.

Párisból, Aug. 20 kán. — Eddig szabadon ki lehetett vinni a' pénzt Frantzia országból külső országokra: hanem olyan rendelést hirdetteti ki ezen napokban a' Finántzminister, hogy az arany pénzt és a' Császártallért, ezentúl senki ki ne vihesse; mivelhogy kitudódott, hogy ezen jó és telyes mértékő pénznemek helyett rozszabbak hagyattak az országban.

A' mi a' Villeneuve és Gravina vezérléseik alatt lévő egygyesült hajós seregünket illeti, ettől már most, minekutánna a' Ferrolli hajós seregnek magához való tsatolása által 27 vagy 30 Linea hajókra és sok Fregátokra szaporodott, fontos dolgokat várhatunk. A' Ferrolli kikötőhely' bézárva való tartatásának végvettetett, és az ott egygyesült hajós seregek eddig kétség kívül útban lehetnek *Brest* felé.

A' Londonból Augustus' 13 kán indúlt leveleket Rotterdamból egy sebess posta hozta ide Párisba, a' mellyekből azt olvassuk, hogy a' General *Lake* seregeit Napkeleti Indiában a' Maratok' vezére *Holkar* megtámadván, megverte és tsaknem egészszén eltörlötte volna. Ez e'-szerént a' második Anglus sereg volna esztendő alatt, a' mellyet *Holkar* semmivé tett, a' kirül azt tartották az Anglus levelek, hogy már tsak egy marok néppel bujdoklana az erdőkben. Ha valóság talál ez a' hír lenni, egy ujj bizonyosságául szolgálhat annak, a' mit a' Frantzia Orzáglószék már sok versben megmondott, hogy t. i. az Anglusok birtokai sokkal többek, hogy sem megtarthatásokra, ök elégséges erővel bírnának. *Holkar* megvettetettnek lenni látszó, de nem megvettetésre méltó ellenség: nem eshetne a' mi ellenségünkön az Anglusokon egy érzékenyebb tsapás, mintha Napoleon Császár most véletlenül egy hajós sereget küldene, tsak 10 vagy 15 emberekből álló katonasereggel, Napkeleti Indiába, a' hol a' véghetetlen kiterjedésű Anglus tartományokban 40 millió lakosokból álló külömbkülömb félsz, béketelenkedő népeket, 12 ezer Reguláris, és 60 ezer oda való

nemzetbéli katonák, akarják zabolán tartani, &c.

A' mi Császárunk még folytatja *Boulogne* előtt a' katonaság mustrálását, hanem a' kiszállás' dolgában egyéb eránt még semmi próba nem tetett. Mihelyest valami leszen belőlle, azonnal hírülfogják azt adni a' Telegrafusok. — A' Császárt nem soká várják vissza Párisba, minthogy fontos környülállások kívánnyák jelenlétét. Naponként inkább inkább vesztyük az eránt való reménségünket, hogy a' szárazon való hadakozást elkerülhetjük.

A' Tengeri háború is naponként fenyegetőbb kezd lenni. A' *Balticum* tengerre 18 Orosz Linea hajók és számos Fregátok eveztek ki a' Cronstadi kikötőhelyből, és sok Orosz Regementek vettek parantsolatot az indulásra.

Magyar Ország.

Ungvárról, Aug. 18-kán. Sok foglalatosságaim között szintén el kélék Kurir Iróinak egy kedves Ujsággal szolgálni; de hiszen, a' mi nyúlik, el nem múlik. A' múlt Juliusnak utólja felé repülvéa hozzánk, kedves Nádor Ispányunk ö Cs. és Cs. Kir. örökös Fő Herczegségének Városunkban tejendő látogatásának örvendetes híre, azonnal minden Reudben és Karban lévők lángolni kezdettek egy illy betses kintsünknek látásán való kívánfágtól, 's minden lehető készületek tétetődtek — az utak megjavittattak — az útzák megtisztittattak. — Méltóságos *Batsinszky András* Orosz Püspök Úr külömben is igen ékes és kies ki nézésü Püspöki palotáját, egészen ki fényesítette egy illy Felséges Vendégnek illendöképen lehető fogadására. Az első hir az vólt, hogy ö

Fő Hertzegsége Munkátsról a' Veretzkei passuson Gallitzián által Uzok (leg szélső falu Ungvár Megyében) felől fogna Augusztusnak 9-kén Megyénkbe, és azon napi éjszakai hálásra, Városunkba szintén esthajnalkor bé jönni; a' melly hirhez képest az Uzoki passusra a' T. Vármegye részéről Deputátusok küldetvén, nállunk olly rendelések tétettek, hogy városunknak minden ki tetőbb's nevezetesebb épületei meg világosittatva várják ő Fő Hertzegségének meg-érkezését. Azomban Augusztus 4-ikén váratlan hirt vettünk, hogy ő Fő Hertzegsége 5-ikben hét, nyóltz óra tájban meg fogna érkezni, és kevés vagy talám semmi mulatás után utját még azon napon egészen Patakig folytatni. Sajnáltuk, meg valljuk, nem annyira azt, hogy ezen változás által ő Hertzegségének fogadására tétett készületeink semmivé tetettek, hanem inkább azt, hogy olly rövid szerentsénk esne egy ilyen nállunk mennél ritkább annál kívánatosabb Felséges látogatóhoz. Azomban a' T. Vármegye azonnal Deputatufokat küldvén ő Fő Hertzegsége elibe Szerednyére, itten nállunk 5-ikben jó reggel, az Uradalombeli és Sós Tifztség a' Városi Polgársággal együtt a' külső városban, az itt kvartélyozott Lotharingiai Károly Regimentjebeli egy svadron lovas Katonaság a' Seminariumbeli nevendék Papsággal és Kaptalannal együtt a' Püspök Ur ő Excellenzyiája palotája előtt, a' Tanuló Ifjúság pedig Elöljáróikkal egyetemben a' Gymnasium előtt dízes rendbe kiálván vártuk ő Fő Hertzegségét, a' ki is 9 óra után kevéssel megérkezvén, a' kettős hosszú sorban álló tanuló Ifjúság által, közöttök el mentekor, egy illy

folyvást folyt Chronosticonnak felkiáltása által idvezeltetett; VIVat serenissIMVs prinCeps IosephVs, arChIDVX aVstriæ, regni pannoniæ palatinVs. —

A' Püspöki Residentzia előtt meg állván a' hintó, le szállott ő Fő Herczogsége, és ő Excellentiájának a' mi valódi kegyes ősz Patriárkánk. nak rövid közlése után, ezen Püspöki lakhelynek minden részét forra járván, lehetetlen le írni, minémü kegyes le erefzkedéssel beszélgettet ő Fő Herczogsége mind ő Excellentiájával mind más vele beszélni kívánkozókkal (Itten való mulatásakor adattak bé ő Fő Hertzsglégenek és osztattak ki az őszve sereglett Uri fokaság között az ide zárt Deák és Magyar Örvendező Verseket, mellyeket ő Excellentiájának különös meghagyásából azért közlök nagy Érdemü Kurir Uraimékkal, hogy azokat, nem mint remek verseket, hanem mint Felsőges Nádor Ispányunkhoz való tiszteletünket, egyzersmind megyénk historiai és geographiai esméretét magokban foglalókat, derefeknek ha csak a' farmatringján, is a' Ns. Magyar Közönség közzé széllyel küldeni ne terheltessenek). Ezután a' Püspöki templomot, a' N. Vármegye Házaít és végtere a' Gymnaziumot bé járván 's mindenütt érzékenyítő nyájasságot, 's szivet ébresztő v. dámságot mutatván, egyzersmind kegyelmes ígéretet tévén, hogy ha a' környülállások engedni fogják, vidékünket újra és pedig nem sokára, bővebben meg fogja látogatni, a' már a' Gymnazium előtt várakozó hintóra fel ült és az őszve tódúlt népnek számtalan Vivat kiáltási között városunknak Isten hozzád! — ott mondott. Isten hozzon hozzánk gya-

korta és hosszabb időre illy kegyes és Felféges látogatókat!

Egyébbbaránt a' nagy szűkségről, drágaságról panaszkodhatnánk; de már ez múlt is, sőt talám mindenütt is olly közönségeslé lett, 's azomban olly régi is, hogy már nem is való Ujságnak. Nállunk valóban, még az igen nagy reménységgel biztatott 's már nagyobb részént véghez is ment aratás sem láttatik rajtunk könnyíteni akarni. A' buzának köbli 17 a' rozsnak 12 Vft. mint aratás előtt.

Tudománybeli Jelentés.

A' múlt *Pesti* vásárkor ki szabadult a' sajtó alól egy gyűjtemény, illyen czím alatt: *Mulatságok*. Fele vers, fele Próza. Ebben találtnak: *Gray* Anglus Postának egy falusi temető kerében irt híres *Elegiája*. — A' selma Énekek *Ossianból*. — Egy rege a' h j dani korból s a. t. — — Ha ezen próba darab kedvet lel, folytatódni fog a' gyűjtemény.

A' Könyváros Uraknak kedvéért, a' kik summásan akarnak Exemplárokat venni, a' *Landerer Anna* Alsószony *Typografiájába* Budán a' vizi városba, bizonyos számú nyomtatványok fognak le-tétetődni. A' holott is jó Rabat mellett fognak el adódni. — A' többi Exemplárok pedig — tekintvén a' Magyar *Publicum commoditását* — mi-helyt lehetséges lézen, széllyel fognak küldettetni Hazánkba. Melyre való nézve a' következő *T. T. Urak* illendő alázatossággal és egész bizodalommal kéretnek, a' küldendő nyomtatványoknak el fogadására, minden tizedik exemplárnak ingyen való véték mellett:

Budán Diepolt Könyváros — Debreczenben
 a' Collegium Bibliothekájára vigyázó — Lofson-
 czon Farkas Pál Prókator — Miskólczon Váradi
 Gerzson Prof. — Pápán Tóth Ferencz Prof. —
 Patakon a' Collegiumbeli Bibliothecarius — Pes-
 ten Institoris és Eggenberger Könyváros — Urak.

Az ára, rézre metszett képpel ékesített csi-
 nos festett borítékba kötve, 1 Rf. 15 kr.

(Ezen gyűjteményből egy pár apró darabbal
 muſtra gyanánt szolgálni fog valamelyik Toldalék-
 ban a' Magyar Kurír).

* * *

Juhbarom Eladásáról való Hiradás.

Gróf *Harrach János* Úr Eö Nagyságának,
 Tek. Mosony Vármegyében fekvő Pahrendorfi vagy
 Pándorfi uradalmában lévő Pahrni és Neudorfi Juh-
 kosárjaiban, a' jövő September 10 ik napján, reg-
 gel 9 órakor kezdvén, 905 darab öreg és eszten-
 dős anya juhok, 160 darab anya barányok; to-
 vábbá 143 darab öreg és esztendő juhok,
 egyfzersmind 352 darab öreg, közép korú, és esz-
 tendős örök a' rajtok lévő gyapjúval egyetemben
 kis osztálydnként, közönséges kótyavetye által,
 a' többet igröknek, kész pénz fizetésért el fog-
 nak adatni. — Tehát mindazok, a' kiknek az
 itt előszámlált juhbarom meg vevésére kedvek le-
 énd, a' meg határozott napra és helyre meg hi-
 vattatnak.

(Fél árkus Toldalékkal.)

IV. T ó l d a l é k.

Költ September 3 - dik napján. 1805.

Magyar Ország.

Századok töltek el, hogy ezen Nemes Bánya Nagy Bánya vároffának kedves Magyar Hazánk Nádor Ispányát a' maga kebelébe tisztelni szerentséje nem lehetett. E' folyó esztendő és ennek Szent Jakab havának 21-ik napja volt az a' régen ohajtott, és különös örvendezéssel innepeltetett nap, a' midön kedves Magyar Hazánk' Nádor Ispánnya a' Felséges Auszriai Fő Hertzeg *Jósef*, ezen Tekint. Nemes Szatthmár Vármegyén keresztül utazván, a' fellyebb meg mondott Sz. Jakab havának 21 ik napján, reggeli 6 órakor *Sárközről*, nevezetesen pedig Méltóságos Hajnátskeői Báró *Vétsey Miklos* ö Nagyságától megindulván, délután egy óra tájba ezen Nemes Városba, az ö Hertzegsége Felséges személljét látni kívánó örvendező Sokaság között meg érkezett. E' ritka és Felséges útaxó Vendég miképpen fogadtatott legyen, és az eránt a' Tek. Nemes Tanáts, 's Nemes választott közönség által minémü előre való rendelések, és intézetek tétettek, méltó, hogy örök emlékezetül irásba hagyattassék, és a' Nemes Város Jegyző könyvébe feljegyeztetvén, a' késői maradáokra is által botsáttassék, mellyeknek sorai e' képpen következnek:

Ezer nyóltz száz ötödik esztendőben, Szent Jakab havának 21 dik napján az előre esztalitar botsátott két rendbéli tudósítások szerént Nádor Ispány ö Hertzegsége *Sárközről* Nagy Bánya vá-

rossa felé meg indulván, a' város határa szélibe, úgymint a' Borpatakba ő Hertzegsége eleibe ki ment a' Tek. Bánya Fő Tisztség Inspectorá Méltóságos Szeleczy János Ur a' több vele lévő Bánya Fő Tisztség Assessoraival, a' Nemes Város részéről pedig Fő Notarius Szödényi Márton, és Ordinarius Fiscalis Lavicska György Urak kiküldetettek. E' felett ő Hertzegségének a' városba lendő bevezetésére egy Fő, és egy All Vezér vezérlesek alatt 36 személylyekből álló Lovas sereg ki rendeltetett, kik is név szerént így következnek: —

Fő vezér Maholányi István Ur Nemes Város All-Jegyzője.

All Vezér, Makrai Ferentz Ur Nemes Város rendszerént való Seb Orvossa.

Zászlótartó, Iffiabb Lázár Márton.

Káplár, Laki János.

Köz rendü Lovas Polgárok, és Lakosok.

Surányi Nagy Pál,

Simonffy Sámuel,

Kerekes János,

Kotsi János,

Fülei József,

Kováts József,

Hartman Márton,

Makrai József,

Marthi József,

Buttkai István,

Kádas József,

Kadas György,

Csegöldi István,

Treger János,

Vajai József,

Toth Pál,
 Szabó István,
 Braun Zsigmond,
 Gellér József,
 Tothfalusi István
 Kerekes Lajos,
 Tompai Nagy József,
 Debretzeni Sámuel,
 Ladányi István,
 Dávid Ferentz,
 Litzkai Mihály,
 Virág András,
 Halász József,
 Szalontai Mihály,
 Schuba István,
 Dioszegi József,
 Debretzeni János,
 Lukáts János.

Nádor Ispány ő Hertzegsége délután egy óra tájba Misztothfaluból sebes jövéllel a' maga úti társaival, úgymint Mélt. Gróf Szapáry ő Excellentiájával, Mélt. Gróf Cziráky Antal, Gróf Klobuítzky, Báró Barkótzsi József, Méltóságos Personalis Semsei András ő Nagyságokkal, és ő Hertzegségét követő úri kesérőivel úgymint: Méltóságos Hajnátskeői Báró Vétsei Miklós Tek. Nemes Szatthmár Vármegye Fő Ispánnya ő Nagyságával, Tek. Kende Pál Ur a' most tisztelt Vármegye Ordinarius Vice Ispánnyával, és Szolgabirájával Nemzetes és Vitézlő Darvai Gábor Urral, nem különben Tek. Nemes Kövár vidéke részéről Tek. Sarmasághi István, és Váradi Ferentz Urakkal a' város határába meg érkezvén, a' Borpatak vizén lévő hid főnél a' Bányabéli Fő Tifztség, és a'

Nemes Város Deputatusi két rendbe álván ő Her-
 czegsége közöttök el kotsizott, hanem mint egy
 hat lépésnire meg állapodván, mind két részről
 a' hintójához közelitvén rövid köszöntéssel elfogad-
 tatott, mellynek végzése után a' polgári lovas se-
 reg meg indulván ő Hertzege, és ő Hertzege-
 gét kísérő 12 kotsik leg sebbelbb kotsizással a'
 városba bé érkeztek, a' holott is a' városon ki-
 vül a' Vankai és Sarmasághi Urak kertjeik kö-
 zött két felől az Ország útja mellett állottak a' Bá-
 nyászok Bányász öltözetbe, és égő bányász mé-
 tsekkel, és muzsika zengéssel; ezek után állottak
 a' nem Czéhes mester emberek, és minden mester-
 ség nélkül lévő polgárok, és lakosok két zászló-
 val. A' város hid úttzai kapuja előtt a' hidon
 állott a' városi Nemes Tanáts, a' holott is ő Her-
 tzege a' város Fő Birája Nemzetes és Vitézlő
 Maholányi Ferentz Ur rövid, de fontos köszöntes-
 sel beneventálta. A' Nemes Tanátsot követte a'
 minden vallásbeli Tisztelendő Papság, úgymint a'
 Nemes város Parochussa két káplánnyaival, a' Mi-
 noritak Szerzetebéli atyák, az egyesült Görög Ri-
 tusu Parochus, a' Helvetica, és Augustaana Vallást
 tartó Prédikátorok. A' Tisztelendő Papság után
 állottak a' Nemes Választott eskütt közönség tag-
 jai, kiket követtek a' Czéhes mester emberek, a'
 Vándorló legényekkel. Ezek után helyheztek
 huszon négy modoson, és ezen különös alkalma-
 tossághozképpent különös pompával felkészült ko-
 lorus Szüzek. Mindjárt ezek mellett minden val-
 lásbeli Professorok, és Tanítók, a' tanulókkal, és
 Oskola gyermekekkel; ezek után állottak a' leány
 Oskolai Tanítók, a' modoslan fel öltözött, gyen-
 ge tanuló leánykákkal; illy szép rendel ki álli-

tott örvendező fereg között a' városnak zöld ágakkal kirakott, és zöldfüvel bé hintetett piatzán keresztül Palatinus ő Hertzegsége sok számtalan Vivat! Vivat! Vivat! kiáltások között a' Nemes város Fekete Sas nevezetű fogadójához eljutott, a' holott is a' Fő Biró Ur által a' hintójából le vétetvén a' ki rendelt szobájába a' fogadó felső emeletébe felvezettetett, és a' vele lévő Méltóságok is ki ki a' rendelt szállására' bé szállott.

Felséges Nádor Ispány ő Hertzegsége meg érkezése után mindjárt szabad bé menetelt enedett magához, elsőben is Tek. Nemes Máramaros Vármegye Fő Ispánnának Mélt. Gróf Haller József ő Excellentiájának, és a' vele lévő Vármegye béli Tiszt Uraknak, azután a' Nemes város Tanácsának, a' kikkel is vele született kegyességgel, és kedves tekintettel rövideden beszélt. A' Nemes Tanácsot követték a' Tek. Bánya Fő Tifztség tisztjei feles számmal.

A' szabad bé menetel után ő Hertzegsége ebédhez ülven, minekutánna azt el végezte, azonnal a' vele utazó Méltóságokkal Alsó Fernezelyre ki kocsizott, és a' kohokat, 's egyéb értzek olvasztásához tartozó dolgokat meg tekintvén villza tért Nagy - Bányára, 's azonnal a' pénzverő házat megjárta, nevezetellen a' példázó műhelybe, maga Felséges kezeivel két aranyokat példázott. Innen ment a' Parochiale templomba, itt is mindenket körül nézvén kijött, és egyenellen ment a' Város házához, a' hol a' város leveles tárját megnézte, és a' Városnak némelly régi szabadtságleveleit fel olvastatta, és maga is olvasni méltoztatott. Továbbá a' tömlötzöket és rab házakat meg vizsgálta, mellyeknek megnézések után ő Hertzeg-

sége, a' ki rendelt szállására vissza tért, mentében mindenkor a' Város Fő Birájával beszélgetvén.

Eftvéli kilentz óra után az egész Város, különösen pedig a' város piatza, és a' Város háza ö Hertzegsége tiszteletére illumináltatott, mellynek közepében ezen az esztendő számját ki fejező irás volt megvilagosítva:

Iosephe!

stIrpls tVæ reglæ

tIbI prImo IngreDientI

Vt VIVas rIVVLInI

preCantVr CIVes.

Másodnap, úgymint Sz. Jakab havának 22-ik napján reggeli hat órakor ö Hertzegsége az egybe sereglett örvendező sokaság sok izbéli vivat! kiáltásai között 9 városi polgárok és egy vezér elöl lovagolván, és a' város részéről Fő Biró, Fő Notarius, és Ordinarius Fiscalis Urak által kísértetvén Felső Bánya felé utazott.

Az ö Hertzegsége leg illendőbbben lehető elfogadása eránt tétetett intézetek szerént, a' szállásoknak elrendelése volt bizattatva Senator Kerekes Sámuel, és Eskütt polgár Lang Márton Urakra: az esztalhoz megkivántató élelemnek megszerzése, és az arra való felvigyázás Nemes Város Fő Camerariussa Urbanitzky János Urra, a' ki is mindeneket olly buzgó serénységgel megszerzett, és elő szolgáltattott, hogy gondos felvigyázásába mindenek megelégedést találtak. Az italoknak kiszolgáltatása Sub Camerarius Vásárhelyi János Urra lévén bizattatva, a' maga felvigyázását hasonló serénységgel folytatta.

Ö Hertzegségének a' Városba való bejövetelkor tétetett pompának elrendelése a' Nemes

Tanátsnak és Nemes választott eskütt közönségnek előre botsátott intézetei mellett Fő Biró Mahalányi Ferencz Urra bizattatott.

Tanta fuit populi Palatinum conspicientis
Lætitia, & fastis merito notanda voluptas.

Præsenti quot quot fuerat is Sæcula, palmam
Cedite, Josepho quia vos caruisse refertur.

* *

Örvendező Versek,

Nagy Kunság! nagyobb a' szerentséd magadnál
Melyet, nem is tudom hogy most miért adnál
Mert a' kit tiszteltél, eddig csak szivedben
Méltoztatott jöni, most a' kebeledben.

Josef ez? Felséges Urunkal egy Testvér
A' kit, Hazánk, Nádor Ispánnyanak esmér
Emely hát Ofzlopot Nagy Tiszteletére
Vágasd fel ezeket, emlékezetére:

Itt volt *Josef*? kinek ditső Hatalmától,
Függ a' Jálzság, Kunság, mint Fő Birájától
Ezer nyoltz száz után, ötben mikor irtak
A' Nagy Kunok, ennek, itten udvaroltak.

P. J.

Leg felségesb nádor Ispány, és fő biránk
MÉLTÓZTASSÁL Lenni, nálunk is, 's tekints ránk.
t. i. *Halason.*

* *

Papiros Kereskedés eránt valo Tudósítás.

Az alább irt kötelelégének tartja közönsé-
ges híré tenni, hogy az ő kereskedő bóltja va-
lamint a' Pesti Vásár' alkalmatosságával, úgy más

időkben is felkeresendő léfzen az Új-városban, a' Vásár piatzon, mindjárt az úgy nevezett *Marokkaner* mellett, Nro. 97, ezen tzím alatt: *Az arany Sasnál*; mellyet mostanában felnyitott, és már e' következendő jószágokat botsát árrúba:

Mindenféle Magyar, Morva, Tseh - Országi, nagy és kitsiny Concept, Kantzelláriabéli, finom, közönséges, Hollandiai Posta; Középszerű Regál; Londoni Velin; finom legyező; Kótának való lineázott, lineázatlan; Kártya; Tarka, aranyos, ezüstös, fél oldalról, és egészen festett tzifra; Prókát, kék, fejer, nagy és kitsiny, boritéknak és fejkötő alá való vastagabb papirosokat: Külömbféle pakoláshoz, könyvkötéshez való kemény Táb-lákat.

Ezenkívül találatnak nálla az íráshoz megkívántató minden egyéb készületek, és eszközök: Tollszárok, Penna-vágó Kések, Angliai, közönséges Plajbászok, mindenféle festett oltják, fejer, és barna Spárga-Madzagok, s. a. t.

Végtére: mostanában árulás végett reá bizat-tatott mindenféle Spanyol-viasz néhai híres Peyli József, most pedig annak Vejének Haumer Antal-nak által engedtetett, és jobb lábra állított Cs. Kir. priv. Spanyol-viasz' Fábrikájából.

Mind nagyonként, mind apródonként fő gond-ja léfzen a' leg-készebb, és leg helyesebb szolgál-lat. Annyival is bizonyosabban ígérheti mind ezeket az alább írt, mivel ő jó féle Jóságot első kézből szerez.

Stegmayer Xaver Ferentz,
Papiros', és az íráshoz megkiván-
tató eszközök Arolla, Pesten.